

Focus REGIO CENTRU

Pregătirea portofoliului de proiecte regional pentru perioada 2014-2020

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL CENTRU

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

ADR Centru

Direcții europene pentru perioada 2014-2020

Începând din anul 2010, după adoptarea Strategiei Europa 2020 și publicarea Raportului al cincilea privind coeziunea economică, socială și teritorială, continuând în 2011 cu trasarea bugetului pentru perioada 2014-2020 și ulterior cu publicarea propunerilor de regulamente și a propunerii de Cadru Strategic Comun, UE a demarat pregătirile pentru noua perioadă de programare 2014-2020.

Prin toate aceste documente Comisia Europeană a propus mai multe schimbări importante ale modului în care politica de coeziune este concepută și pusă în aplicare, și anume:

- concentrarea tematică asupra priorităților Strategiei Europa 2020 de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii;
- performanță sporită și condiționalități;
- sprijinirea programării integrate;
- accentul pus pe rezultate – monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor convenite;
- posibilitatea elaborării de programe multi-fond în cazul implementării fondurilor structurale;
- consolidarea coeziunii teritoriale;
- simplificarea aplicării.

Simion Crețu
Director general ADR Centru

Pregătirea portofoliului de proiecte regional pentru perioada 2014-2020

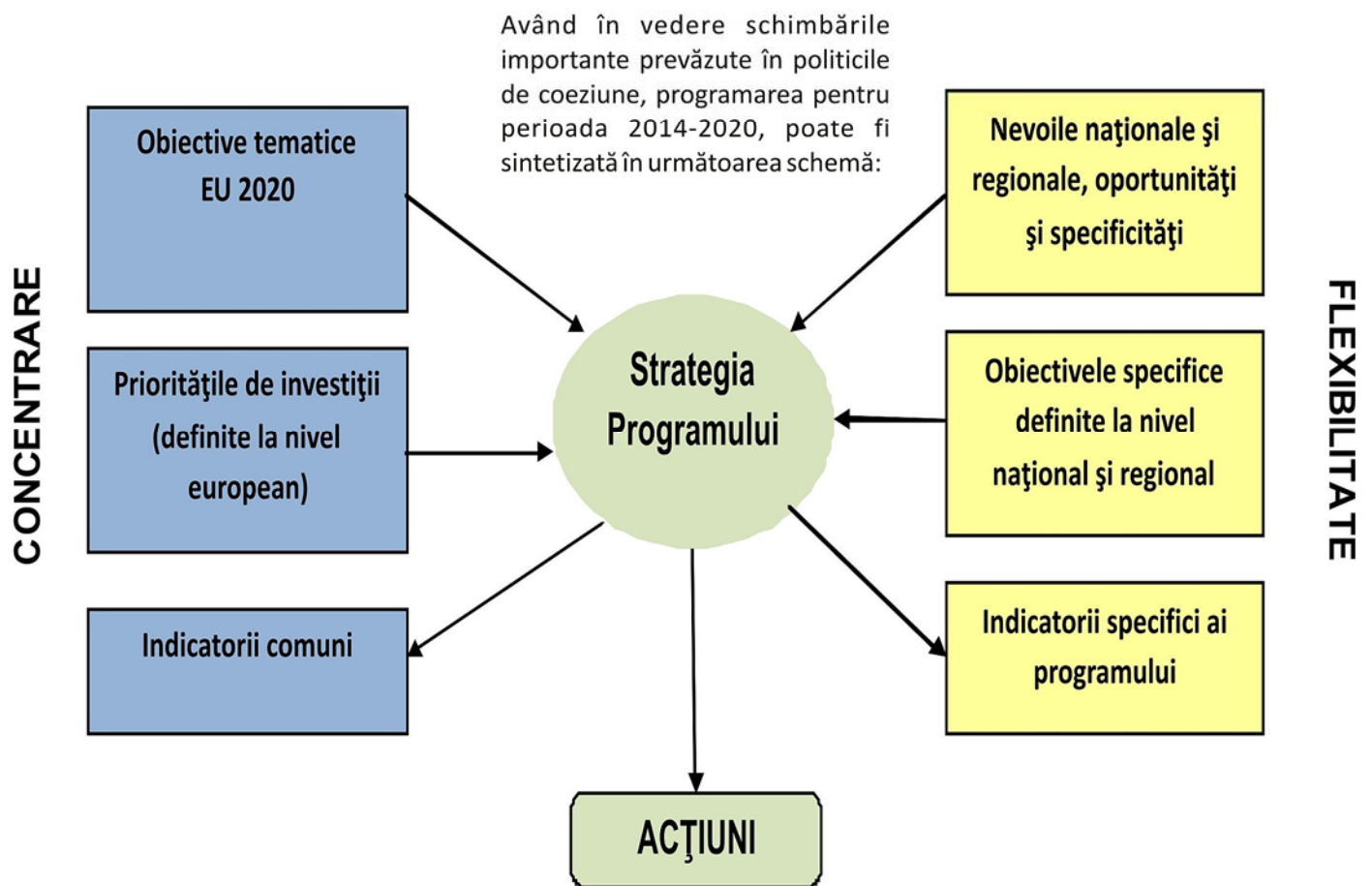
În acest număr:

Direcții europene pentru perioada 2014-2020 6

Pregătirea portofoliului de proiecte regional 2014-2020 10

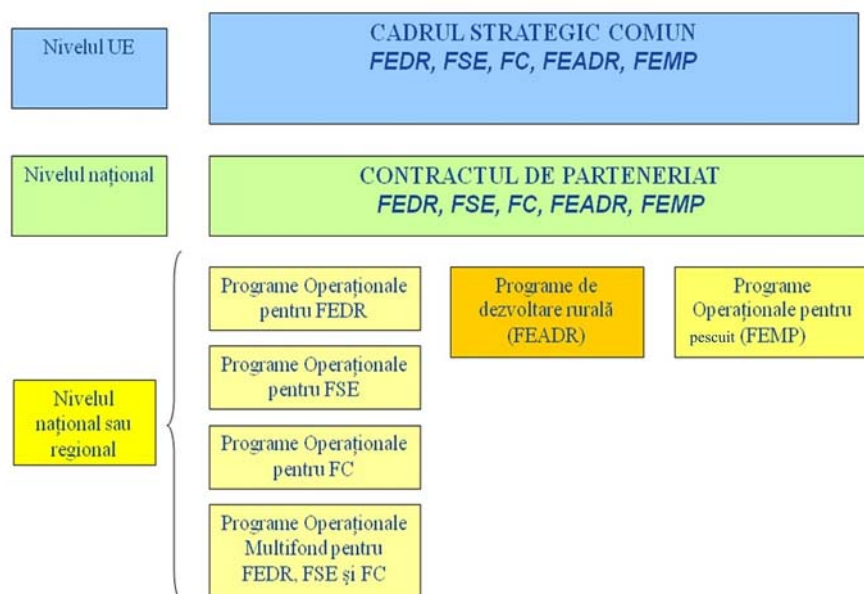

CONCENTRAREA TEMATICĂ

Pentru a maximiza impactul politicii în ceea ce privește realizarea priorităților europene, Comisia propune consolidarea procesului de programare strategică.

Aceasta implică introducerea unui cadru strategic comun, a unor contracte de parteneriat și a unei liste de obiective tematice conforme cu Strategia Europa 2020 și cu orientările integrate ale acesteia.

Toate aceste aspecte au fost incluse în schema alăturată care arată noua abordare strategică propusă la nivel european:

Cadrul strategic comun (CSC), care urmează să fie adoptat de către Comisie, stabilește acțiuni cheie pentru realizarea priorităților UE, oferă orientări privind programarea aplicabilă tuturor fondurilor, inclusiv FEADR și FEMP și promovează o mai bună coordonare a diverselor instrumente structurale ale UE.

Un prim draft al CSC a fost publicat în cursul lunii martie 2012.

Contractele de parteneriat, convenite la început între Comisie și statele membre, vor stabili contribuția generală la nivel național, corelată cu obiectivele tematice și cu angajamentele legate de acțiuni concrete în vederea realizării obiectivelor Europa 2020.

Obiective clare și măsurabile vor fi definite într-un cadru de performanță.

Fiecare fond CSC sprijină următoarele obiective tematice, conform misiunii sale, pentru a contribui la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii:

FEDR	FSE	FC	Obiectivele tematice
			Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării
			Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acestora
			Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (în cazul FEPAM)
			Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele
			Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor
			Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
			Promovarea unor sisteme de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelilor majore
			Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă
			Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
			Investiții în educație, competențe și învățare pe parcursul vieții
			Consolidarea capacității instituționale și asigurarea unei administrații publice eficiente

PERFORMANȚĂ SPORITĂ ȘI CONDIȚIONALITĂȚI

Pentru a consolida performanța, vor fi introduse noi dispoziții privind condiționalitatea pentru a se asigura că finanțarea UE creează stimulente puternice pentru statele membre în vederea îndeplinirii obiectivelor și țintelor Europa 2020. Condiționalitatea va îmbrăca atât forma așa-numitelor condiții ex-ante, care trebuie să fie îndeplinite înainte de plata fondurilor, cât și a așa-numitelor condiții ex-post, care vor lega eliberarea fondurilor suplimentare de performanță.

PROGRAMARE STRATEGICĂ CONSOLIDATĂ ORIENTATĂ SPRE REZULTATE

Comisia propune un proces de programare orientat mai mult către rezultate pentru a îmbunătăți eficacitatea programelor politicii de coeziune. Pe lângă condiționalitățile ex-post menționate mai sus, Comisia propune introducerea, ca o opțiune, a unui tip specific de operațiune, denumită planul comun de acțiune. Planul comun de acțiune va fi definit și gestionat în funcție de realizările și rezultatele obținute, ceea ce va contribui la obiectivele specifice ale unui program.

REGULI DE ELIGIBILITATE SIMPLIFICATE ȘI RAȚIONALIZATE

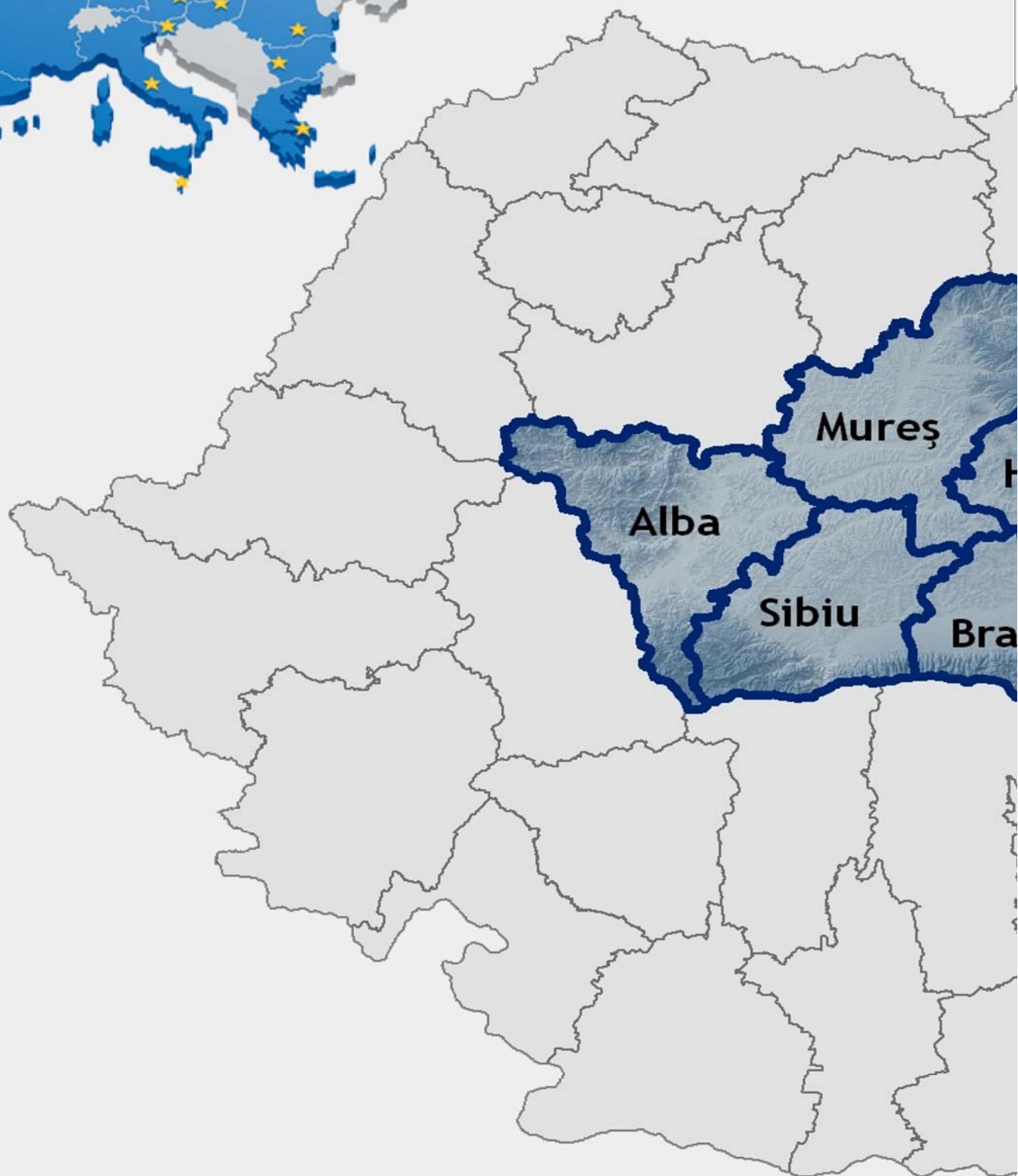
Accentul se pune pe măsurile menite să garanteze că costurile administrative sunt proporționale și că birocrația este redusă pentru beneficiari. Scopul este acela de a armoniza, în măsura posibilului, normele aplicabile tuturor fondurilor. Opțiunile privind costurile simplificate, precum ratele forfetare și sumele forfetare, oferă statelor membre modalități pentru a introduce o gestionare bazată pe performanță la nivelul proiectului. Dispozițiile comune privind punerea în aplicare includ norme comune privind cheltuielile eligibile, diferitele forme de asistență financiară, costurile simplificate și caracterul durabil al operațiunilor.

CONSOLIDAREA COEZIUNII TERITORIALE

În Regulamentul FEDR propus se prevede un accent mai mare pe dezvoltare urbană durabilă. Aceasta ar trebui să se realizeze prin alocarea unui procent minim de 5 % din resursele FEDR pentru dezvoltare urbană durabilă, prin stabilirea unei platforme de dezvoltare urbană pentru promovarea consolidării capacităților și a schimburilor de experiență, precum și prin adoptarea unei liste a orașelor în care vor fi puse în aplicare acțiuni integrate pentru dezvoltare urbană durabilă. Propunerea include, de asemenea, sprijin pentru acțiunile inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile în baza unui plafon de 0,2% din fondurile anuale.

Se va acorda o atenție specială zonelor cu caracteristici naturale sau demografice specifice, precum și o alocare suplimentară pentru regiunile ultraperiferice și slab populate. Un procent de cel puțin 50% din această alocare suplimentară va trebui să fie alocat acțiunilor care contribuie la diversificarea și modernizarea economiilor regiunilor ultraperiferice, punându-se un accent special pe cercetare și inovare, tehnologiile informației și comunicațiilor și pe competitivitatea IMM-urilor.

ROMANIA

Pregătirea portofoliului de proiecte regional 2014-2020

Având în vedere documentele elaborate și supuse consultării publice și negocierilor de către instituțiile UE privind programarea pentru perioada 2014-2020, precum și schimbările importante în ce privește modul în care politica de coeziune este proiectată și implementată în sensul plierii acesteia cu obiectivele Europa 2020, la nivelul Regiunii Centru s-au făcut demersurile necesare pregătirii documentelor de planificare și programare de la nivel regional pentru perioada 2014-2020.

Regiunea Centru

Astfel CDR Centru a aprobat prin **Hotărârea CDR Centru nr. 18/2010** cadrul de elaborare în parteneriat a **Planului de Dezvoltare Regională al Regiunii de Dezvoltare Centru** și prin **Hotărârea nr. 22/2011** a aprobat constituirea **Comitetului Regional de Planificare**.

În baza acestor hotărâri în cursul anului 2011 s-au constituit grupurile de lucru județene, a căror primă întâlnire a avut loc în cursul lunii noiembrie 2011, continuând cu alte întâlniri la începutul anului 2012. De asemenea s-a constituit și **Comitetul Regional de Planificare**, care a avut o primă întâlnire în luna decembrie 2011.

Pe parcursul anilor 2010 și 2011, ADR Centru a elaborat la nivel regional o serie de analize și studii care să sprijine procesul de planificare și programare pentru perioada 2014-2020. Astfel au elaborate studii în următoarele domenii: sistemul așezărilor, demografie, forța de muncă, competitivitate regională, energie regenerabilă, infrastructura de transport rutier, infrastructura socială, dezvoltare rurală, turism și analize socio-economice ale județelor.

Toate aceste studii pot fi descărcate de la următorul link: <http://www.adrcentru.ro/Lista.aspx?t=ADStudiiRegionale>. În baza acestor studii, a datelor statistice și a informațiilor primite de la grupurile de lucru, la începutul acestui an s-a demarat elaborarea analizei socio-economice a Regiunii Centru și a analizei SWOT, activitate care este preconizată a se definitiva la sfârșitul lunii iulie 2012.

O altă activitate importantă în ce privește programarea pentru perioada 2014-2020 o reprezintă pregătirea portofoliului de proiecte regional. Astfel, la sfârșitul anului 2011 au fost analizate proiectele aflate în lista de rezervă și cele respinse pe Programul Operațional Regional 2007-2013 și s-a făcut o primă solicitare la nivelul autorităților în ce privește ideile de proiecte prevăzute pentru perioada următoare.

În același sens la începutul anului 2012 s-au organizat o serie de întâlniri cu grupurile partenariale de la nivelul județelor unde s-a prezentat ceea ce înseamnă portofoliul de proiecte și ce se dorește în acest sens de la actorii regionali.

Această activitate de identificare și pregătire a portofoliului de proiecte regional se derulează în paralel cu elaborarea documentelor strategice și de programare de la nivel regional.

Este foarte important să existe un portofoliu de proiecte strategice la nivel regional, proiecte care să sprijine documentele de planificare și prin intermediul cărora să se poată rezolva nevoile identificate la nivel regional, dar în același timp să se poată obține și indicatori care să contribuie la îndeplinirea obiectivelor stabilite pentru România în ce privește Strategia Europa 2020.

Dezvoltarea portofoliului de proiecte este o acțiune de durată având în vedere faptul că pregătirea proiectelor majore poate dura cel puțin 18 luni, în timp ce durata pregătirii proiectelor de dimensiuni mai mici poate fi de aproximativ 1 an, de aceea, pentru a putea utiliza din timp fondurile puse la dispoziție, trebuie demarat cât mai curând procesul de identificare și prioritizare a proiectelor strategice regionale.

Portofoliul de proiecte regional **trebuie să includă proiecte regionale integrate care să contribuie la realizarea priorităților și măsurilor incluse în Planul Regional de Dezvoltare** și prin intermediul cărora să se poată rezolva nevoile identificate la nivel regional, dar în același timp să se poată obține și indicatorii care să contribuie la îndeplinirea obiectivelor stabilite pentru România în ce privește Strategia Europa 2020.

Acest portofoliu va reprezenta o anexă a Planului Regional de Dezvoltare pentru perioada 2014-2020 și va include proiecte prioritare pentru nivelul regional, proiecte care vor putea fi finanțate atât prin programe cu cofinanțare europeană, dar și proiecte considerate prioritare care vor fi finanțate din alte surse de finanțare.

Ca să fie considerate proiecte strategice pentru nivelul regional, proiectele incluse în portofoliul de proiecte vor trebui să îndeplinească anumite criterii, după cum urmează:

- Să fie proiecte importante de la nivelul comunității care să rezulte din nevoile identificate și din prioritățile stabilite.
- Să vizeze soluționarea unor probleme majore la nivel regional, dar și la nivel local.
- Să fie proiecte integrate care să vizeze aspecte corelate și care să aibă un impact teritorial cât mai mare – să afecteze mai mult de un județ sau zone cu peste 50.000 locuitori.
- Să fie proiecte cu concepte integrate de dezvoltare (infrastructură, economice și sociale) - să se aibă în vedere că se finanțează prin scheme de finanțare integrată.
- Să nu reprezinte o nevoie imediată având în vedere că aceste proiecte vor fi finanțate după 2014.
- Să se analizeze mecanismele instituționale adecvate de implementare ale acestor proiecte și să fie orientate spre rezultate.
- Trebuie să existe un acord între potențialii beneficiari și un angajament scris al actorilor regionali (CDR, CJ, CL) privind implementarea acestora.
- Să propună standarde de calitate superioare celor existente.
- Trebuie să se încadreze în prioritățile de dezvoltare stabilite în PDR și să ia în considerare prioritățile tematice europene.
- Să nu aibă sau să aibă puține probleme juridice, care pot fi soluționate în 3 luni de la selecția ca proiect strategic.
- Să existe studii / analize care pot justifica oportunitatea implementării acestora.

În identificarea proiectelor trebuie să se aibă în vedere parcurgerea a 4 etape inițiale: analiza problemelor, analiza părților interesate, analiza obiectivelor și analiza strategiilor; etape ce vor furniza baza necesară fundamentării acestora.

Prima fază a procesului de identificare o constituie analiza problemelor și listarea acelor situații ce necesită o posibilă soluționare prin intermediul realizării unui proiect. Acest proces de analiză trebuie să conducă la prioritizarea problemelor și selectarea acelor probleme cheie a căror rezolvare este percepută ca fiind cea mai stringentă și a căror rezolvare va avea cel mai înalt impact favorabil asupra comunității și beneficiarilor. În analiza acestor probleme cheie vor fi identificate cauzele, dimensiunile și efectele acestora, precum și corelările între diferitele proiecte.

O dată problemele cheie identificate și analizate se va trece la identificarea acelor părți interesate de soluționarea acestor probleme, realizându-se o listă a actorilor relevanți care ar obține un beneficiu direct sau indirect din soluționarea acestora. Acești actori vor fi contactați în vederea implicării lor în soluționarea problemelor și se va încerca construirea de parteneriate cu aceștia în vederea realizării și implementării proiectelor.

A treia fază a procesului de identificare a proiectelor constă în stabilirea obiectivelor ce trebuie atinse. Acest proces necesită o reîntoarcere la analiza problemelor cheie, pe marginea acestora generându-se ipoteze, alternative de soluționare și stabilindu-se rezultatele ce se doresc a fi atinse, toate acestea fiind sintetizate ulterior într-un set de obiective.

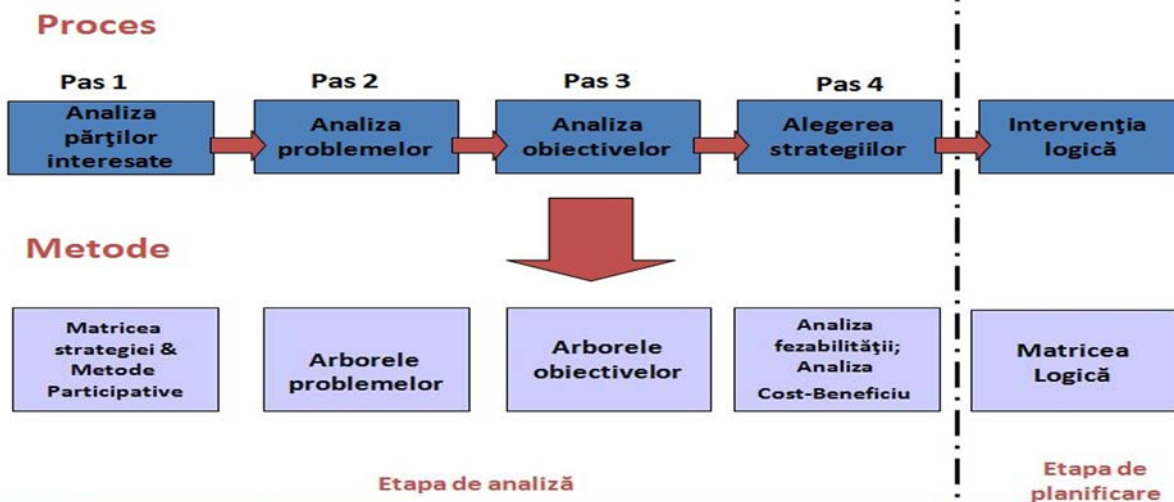

Ultimul pas al acestui proces de identificare constă în analiza compatibilității proiectelor cu strategia generală de acțiune a beneficiarului și generarea de soluții strategice și metodologice de atingere a obiectivelor proiectelor, ca parte a strategiei generale a beneficiarului.

Planificarea unui proiect cuprinde **3 componente majore:**

- stabilirea și planificarea punctuală a activităților proiectului
- identificarea și planificarea resurselor necesare pentru proiect (umane, fizice, instituționale, etc.)
- atragerea de fonduri

Procesul de dezvoltare a unui proiect poate fi ilustrat astfel:

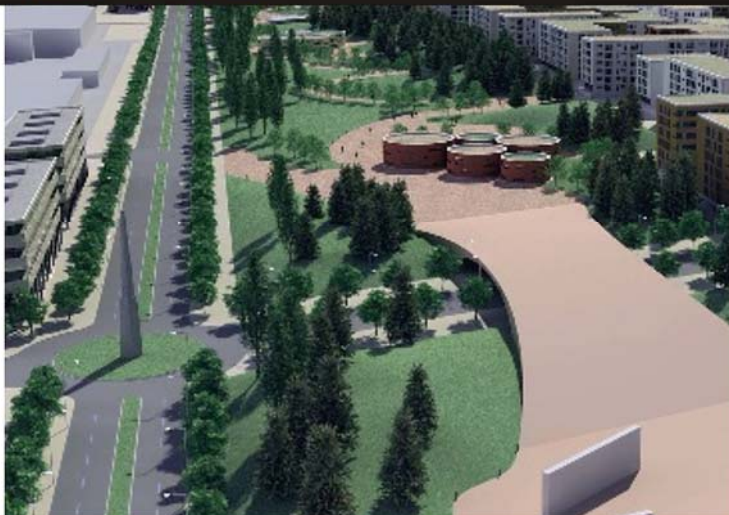

Aspecte importante de urmărit în identificarea proiectelor:

- Identificarea problemelor și a nevoilor la nivelul comunității și prioritizarea acestora.
- Stabilirea unei viziuni de dezvoltare a comunității pe termen lung, care să răspundă nevoilor identificate și să cuprindă priorități clare de dezvoltare.
- Implicarea comunității și a unui parteneriat larg în identificarea priorităților și a proiectelor necesare.
- Analiza cadrului instituțional de derulare a fiecărui proiect în parte și analiza legală a ceea ce înseamnă implementarea proiectului respectiv.
- Analizarea posibilităților de integrare a proiectului respectiv cu alte proiecte de la nivelul comunității care să ducă la dezvoltare economică și socială.
- Stabilirea clară a obiectivelor proiectului și a modului cum atingerea acestuia va fi măsurată – indicatori măsurabili și ușor verificabili.
- Analiza resurselor necesare pentru elaborarea și implementarea proiectului și de unde vor veni aceste resurse.
- Estimarea realistă a perioadei de implementare.
- Identificarea diferitelor surse de finanțare pentru realizarea proiectului.
- Încadrarea proiectului în strategiile de dezvoltare de la nivel județean, regional, național.
- Pregătirea tuturor documentelor necesare pentru implementarea proiectului.

Informații suplimentare privind elaborarea portofoliului de proiecte regional puteți găsi pe pagina de internet a ADR Centru –www.regio.adrcentru.ro, secțiunea privind programarea 2014-2020, unde veți putea descărca și un model de fișă de proiect, precum și documente elaborate la nivel european, național și regional privind programarea pentru perioada 2014-2020.

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională
„Sprijin acordat în perioada 2011 - 2012 pentru OI din cadrul ADR Centru în informarea și publicitatea la nivel regional privind POR 2007 - 2013“

ANUL V - NR. 37, Ediția lunii iunie - 2012

*Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
str. Decebal, nr. 12, tel:0258818616
website:www.regio.adrcentru.ro*

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

material gratuit